Teatrul lectură – un hibrid între teatrul dramatic și cel radiofonic

DOI : 10.46522/S.2025.01.26

Otilia HUZUM PhD
West University Timișoara
otiliahuzum@gmail.com

Abstract: Staged Reading– a Hybrid Between Dramatic and Radio Theatre
This paper examines the actor as a central creative figure within the theatrical field, with particular emphasis on the comparison between staged play readings and radio theatre. Both these two distinct modes of dramatic expression favor the actor's need to transmit emotions, conflicts and ideas, through any form of artistic communication. By eliminating set design, stage movement and other visual elements, the entire artistic responsibility shifts onto the actor's voice. Accordingly, the voice becomes the main element of our study, not only as an instrument for delivering lines, but also a medium by which the atmosphere is constructed, the space is evoked, and the characters are developed. In the absence of visual components, the voice acquires a special force, suggesting action, tension and inner experience. Even if the reading of a play does not engage in a full performance, the actors assume their roles through nuanced vocal interpretation. The conclusions suggest that in both reading theatre and radio theatre, the voice becomes the body of the performance – an essential "vehicle" through which the characters come to life. In the absence of the visual, the audience is invited to "see with their ears", an experience that demands for the actors an exceptional vocal technique, a clear diction, sensitivity and a high empathetic capacity. The study, conducted with master's-level students, highlights the expressive power and subtlety of the human voice as a fundamental instrument of theatrical communication.

Key words: *staged reading; actor; voice; interpretation; word.*

Introducere

Demersul care urmează va fi o incursiune în lumea teatrului, dar de această dată vom dori să privim unificat mai multe forme de manifestare creativă. Vom supune atenției anumite generalități care vizează teatrul dramatic, vom prezenta idei care caracterizează teatrul radiofonic, după care vom dezbate stilul numit teatru lectură, perceput, din punctul nostru de vedere, ca o formă hibridă sau ca o punte intermediară între primele forme de exprimare artistică. Totodată, în cercetarea de față, se vor regăsi și câteva considerații

care vizează evoluția fenomenului teatral, ca artă cu impact major în cultura și societatea de-a lungul timpului.

Teatrul – sursă de inspirație

Ca fenomen, teatrul este o necesitate care evoluează odată cu timpul pe care-l străbate, căci prin caracterul lui formator are un impact major asupra culturii și societății „teatrul poate transcende limitele textului și poate deveni un spațiu pentru explorarea relațiilor umane" (Lehmann, 2009, 28). Nu vom poposi într-o analiză antropologică amănunțită a istoriei teatrului și nici nu vom dezbate rădăcinile lui raportate la tradițiile antice, ci ne vom orienta către anumite trăsături fundamentale care definesc această artă și o propulsează ca activitate absolut indispensabilă și inseparabilă de ființa umană. Prin teatru, omul evadează din sfera concretului într-un spațiu al plăcerii, unde fiecare alteritate întruchipată îi exersează imaginația oferindu-i iluzia libertății. De fapt, artistul în spațiul scenic, are șansa de a fi oricine, oricând și oriunde, iar disponibilitatea sa către înțelegerea marilor teme universale devine un leit motiv. Deci, putem afirma că teatrul dramatic a avut un impact profund asupra culturii și gândirii umane.

Odată cu evoluția societății, omul își perfecționează mijloacele de exprimare artistică, își diversifică mesajele și caută, într-o frenezie acerbă, propria dezlegarea la întrebarea fundamentală „cine sunt eu?". Și de aici începe explorarea tuturor elementelor care pot furniza răspunsuri, nimic altceva decât proiecții imaginative cu rol în aprofundare, înțelegere și comunicare, mai întâi cu sinele personal, apoi cu întreaga societate.

Teatrul Radiofonic - O artă a vocii

Artistul, fiind un ludic, atât în gândire, cât și în simțire și manifestare, este deschis către cercetare, fapt care generează moduri de exprimare cu reguli și caracteristici bine definite. El încorporează în propria creație elemente din alte forme de artă precum: dansul, muzica și, mai nou, multimedia, pentru a crea experiențe teatrale inovatoare și captivante. Chiar dacă în unele cazuri se îndepărtează de forma clasică a textului, teatrul, sub orice formă s-ar prezenta, rămâne un mediu în care se analizează și se interpretează conflictele umane fundamentale.

Dacă teatrul dramatic însumează imagine și sunet, teatrul radiofonic păstrează doar latura auditivă și reușește prin intermediul forței cuvântului și a sunetului să-și construiască un spațiu de sine stătător. Astfel, cuvintele, sunetele și muzica devin principalele instrumente de comunicare cu publicul. Spre deosebire de teatrul tradițional, care se desfășoară într-un spațiu fizic, în fața unei audiențe, teatrul radiofonic își construiește realitatea exclusiv prin intermediul sunetului, iar în această lume acustică, vocea actorilor joacă un rol esențial. De fapt, teatrul radiofonic este, poate, singurul tip de spectacol în care vocea actorului deține supremația. Deci, prioritate are cuvântului rostit, cu tot ceea ce aduce el, atât ca înțeles, cât și energie ori ca forță de a se transforma în imagine, în mentalul publicului ascultător. Nu există

decoruri vizuale, nu există gesturi sau mișcări scenice care să transmită emoții, iar publicul, pentru construirea imaginii piesei, are doar vocea, efectele sonore și muzica. Vocile actorilor, capacitatea lor de a crea o lume vie prin sunet, glasul ca instrument artistic, diferența dintre inflexiuni și sugestiile sonore, toate acestea pun în lumină una dintre componentele fundamentale ale teatrului, indiferent de forma de exprimare.

Slujitorii scenei, cunosc foarte bine faptul că, în munca actorului cu sinele propriu, există două tipuri de acțiune: una exterioară și alta interioară, așa cum a anumit-o generic Constantin Stanislavski, laboratorul intim de creație. Din acțiunea exterioară face parte și cuvântul rostit, element care condiționează actul artistic. În viziunea noastră, vocea și cuvântul cer a fi detaliate și surprinse din mai multe unghiuri, dar până la această performanță trebuie să dezvoltăm o tehnică a vorbirii scenice sau un antrenament vocal, care-l va servi pe interpret în aventura scenică.

> Pentru ca tehnica să devină o a doua natură în modul de exprimare verbală a unui actor, studiul teoretic se cere a fi verificat în practică în cadrul experiențelor personale. Exercițiile au ca scop formarea unor deprinderi de respirație costo-diafragmatică, de susținerea coloanei de aer într-un interval de timp cât mai lung, de impostație, de obținerea pronunției corecte a fiecărui sunet și cuvânt în parte, de însușirea vorbirii în toate registrele vocale (de cap, mediu și grav), de formarea unui debit verbal și a unor inflexiuni de voce, de înlăturarea defectelor de vorbire, de însușire a râsului și plânsului tehnic, de înțelegerea regulilor de frazare specifice limbii în care se joacă piesa și, implicit, de stabilirea accentului logic în frază sau propoziție în funcție de ideea ce se dorește a fi evidențiată.
>
> Huzum 2012, 92

Privind lucrurile din acest punct de vedere, devenim cu adevărat conștienți de importanța cunoașterii fizionomiei cuvântului și de înțelesul lui, incluzând aici multitudinea lui de sensuri, în funcție de mesajul sau ideea ce se dorește a se transmite. Deci, vorba rostită, indiferent de stilul de teatrul la care facem referire, devine reper absolut în exprimarea artistică din teatrul radiofonic, iar dogmatica cuvântului transcrie reguli prin intermediul cărora se poate ajunge la măiestrie în exprimare.

Utilitatea unei astfel de judecăți își găsește corespondent în rezultat, în vocile actorilor care ar trebui să fie capabile de a transmite întreaga gamă de emoții și intenții, să creeze imagini în mintea ascultătorilor și să transforme cuvintele în experiențe vii. Voci puternice, melodioase, clare sau, dimpotrivă, vocile tremurând de emoție sau pline de tensiune sunt esențiale pentru a însoți acțiunile și conflictele dintr-o piesă de teatru. Fiecare inflexiune, fiecare pauză, fiecare accent pune în evidență stările interioare ale personajului. În teatrul radiofonic, în care nu există mijloace vizuale, actorul trebuie să-și folosească întregul registru vocal pentru a crea imaginea unui personaj credibil și captivant. Ca instrument artistic în arta teatrală radiofonică, vocea devine o *condiție sine qua non*, principalul mod prin care se poate reda complexitatea unui personaj, se pot transmite gânduri și stări care invizibile, pot fi profund simțite. La fel ca un muzician care își cântă partitura, actorul de teatru radiofonic joacă melodii vocale care rezonează

în mintea audienței, dezvoltând imagini și sentimente profunde. Fiecare schimbare a tonalității sau a ritmului vocal, poate sugera alte aspecte ale unui caracter sau pot adânci complexitatea unui dialog. Aici nu poate fi vorba doar despre tehnică vocală, ci intervine și o înțelegere profundă a personajului interpretat și a subtextului. Trebuie să înțelegem că teatrul radiofonic se bazează strict pe voce și sunet, dar, în esența lui, rămâne tributar normelor de exprimare artistică tradițională. Procesul de lucru în vederea realizării personajului rămâne tot acel laborator intim de creație, unde, precum un alchimist, artistul prepară zecile de variante de caractere, urmând ca, ulterior, să de-a formă prin voce celei mai convingătoare.

Nu trebuie să omitem rolul inflexiunilor de voce și nici pe cel al sugestiilor sonore. Având în vedere că teatrul radiofonic se bazează pe sunet, iar actorii sunt instruiți să își controleze și să își modifice vocile într-o varietate de moduri, fapt care face ca teatrul radiofonic să fie o artă vocală distinctă. Actorii nu trebuie doar să recite textul, ci să creeze, prin voce, atmosferă. Fiecare tonalitate poate indica o stare de spirit. Mai mult, de mare valoare sunt compozițiile de voce sau improvizația la nivelul vocii, care aduce distincție și o gamă variată de interpretări. Din acest punct de vedere, putem face o analogie cu universul descris de teatrul de păpuși și marionete, o altă formă de exprimare unde vocea, cu toate calitățile ei, este întrebuințată la cote maxime.

Deși teatrul radiofonic poate părea simplu din perspectiva unui ascultător, pentru actorii care se află în fața microfonului, provocările sunt semnificative. Fără ajutorul mișcării fizice sau al expresiilor faciale, actorul trebuie să se concentreze exclusiv pe exprimarea emoțiilor prin voce. Fiecare inflexiune poate modifica înțelesul unei replici, iar un singur cuvânt pronunțat greșit poate schimba întreaga atmosferă a piesei. Totodată, pe tot parcursul actului interpretativ, actorii trebuie să își păstreze ritmul și tonul constant, având în vedere că piesele de teatru radiofonic sunt adesea înregistrate într-o singură sesiune, fapt care presupune un nivel ridicat de concentrare și o pregătire temeinică. Practic, suntem îndreptățiți a susține că actoria radiofonică se bazează pe o formă de tehnică vocală mult mai avansată decât cea întâlnită în teatrul clasic, unde există alternativa expresiei gestuale în transmiterea mesajului. De asemenea, modul în care actorul manipulează ritmul și timbrul vocii contribuie la crearea tensiunii sau la generarea unei anumite atmosfere. Pauzele bine alese, schimbările bruște de ton și alternanțele între voci grave și voci înalte, rupturile de ritm, sunt tehnici care pot adânci înțelegerea unei situații sau pot transmite subtextul unui dialog.

Putem concluziona că în teatrul radiofonic, fiecare sunet este esențial pentru a construi o lume aflată într-un permanent joc cu percepția auditoriului. Sunetele nu sunt doar fundal, ci elemente care colaborează cu vocea actorilor pentru a reda realități senzoriale complexe. De la muzică de fundal la efecte sonore, deschiderea unei uși, picătura unei ape sau bătăile de ceas, fiecare detaliu auditiv trebuie să fie atent controlat pentru a susține povestea. Deși nu există o scenă vizuală concretă, vocile și sunetele formează una mentală pentru ascultător. Imaginația devine astfel un partener activ al teatrului

radiofonic, iar ascultătorul este provocat să construiască, din fragmentele de sunet și voce, un univers plin de imagini și senzații.

Și nu am teoretizat doar, nu am însșiruit o serie de noțiuni, ci mi-am reamintit un timp în care îndrumați de domnul profesor universitar doctor Constantin Paiu, studentă fiind la Universitatea de Arte „G. Enescu" din Iași, am păși în universul fascinant al teatrului radiofonic, la Radio Iași, unde am jucat în două piese; rol principal Doamna din piesa *Plimbare* de D.D. Pătrășcanu și Doamna cu ifose din piesa *Un bou pe cale ferată* de Valentin Silvestru. Întreg parcursul s-a constituit într-o provocare în care memoria, concentrarea, disciplina în lucru, capacitatea de adaptare și măiestria vocală au fost reguli stricte.

Putem concluziona, extrapolând discuția către lucrarea *Spațiul gol* a lui Peter Brook, chiar dacă autorul, în scrierile sale nu a promovat idei referitoare la teatrul radiofonic, prin analogie, cuvântul gol echivalează cu o artă înfăptuită, în cazul nostru, doar prin sunet, fără elemente vizuale. Mai mult, de mare valoare este pledoaria lui Brook orientată către esența teatrului și rolul fundamental al vocii în procesul artistic interpretativ, fapt care subliniază, dacă mai era necesar, preocuparea permanentă a oamenilor de teatru spre unul dintre elementele fundamentale ale artei teatrale – vocea. „[...] dar actorii – material viu – vorbesc, simt, caută permanent" (Peter Brook, 1997, 99).

Teatrul lectură – hibrid între două forme de manifestare artistică

Pornim în dezbaterea noastră de la ideea conform căreia teatrul lectură este perceput ca un hibrid ce stă la granița dintre teatrul dramatic și cel radiofonic.

Dacă teatrul dramatic se sprijină pe imagine și voce, iar cel radiofonic oferă exclusivitate, în vederea creării imaginilor mentale, cuvântului rostit și magiei sunetului, teatrul lectură apare ca o formă de citire a unui text dramatic într-un cadru formativ. Este o convenție sau extensie în care primează arta cuvântului neinterpretat vizual. Chiar dacă el nu are corporalitate completă, deci nu se definitivează într-un personaj cu imagine bine definită, totuși permite actorului ieșirea din starea inertă și implicarea în actul artistic prin inevitabilele expresii faciale, prin unele gesturi, atitudini ori chiar simple mișcări fizice. Lectura nu poate promova inerția trupului, actorul nu-și anulează prezența, ci el participă cu întreaga ființă la actul artistic. Astfel, lasă la vedere expresiile sensibilității existente înlăuntrul său.

Epuizându-se un ciclu de formare, licența, atât pentru studenți cât și pentru profesor, în cadrul disciplinei *Vorbire scenică*, se face saltul către o altă provocare. Am considerat că teatrul lectură va oferi studenților posibilitatea de a-și testa capacitățile interpretative și în alt mod decât o făcuseră până atunci. Textul propus este *Priveghi pe muzică de Chopin și Beyonće* de Ion Bogdan Martin, cu patru personaje feminine și două masculine.

Absența decorurilor elaborate, a costumelor sau a coregrafiei au adus o simplificare a întregului concept, căci într-un astfel de spectacol, actorii nu sunt doar simple

mijloace de lectură, ci, prin propria interpretare a cuvântului, pot aduce la viață text dramatic. Deci, teatrul lectură pune accentul pe cuvintele scrise, pe substanța dialogului și a monologului, pe ritmul și intonațiile rostirii și pe puterea expresivă a limbajului verbal, redefinind astfel ce înseamnă performanță și spectacol. Raportându-ne la experimentul nostru, se poate lesne observa un decor minimalist, compus din câteva scaune, o recuzită sugestivă, sticla de vin și paharele din plastic, totul într-o formă neutră și un spațiu neconvențional.

Teatru lectură, *Priveghi pe muzică de Chopin și Beyonće* de Ion Bogdan Martin, regie Otilia Huzum, fotografii din timpul spectacolului, realizate de Otilia Huzum.

Stăruim într-o analiză sau o definire a conceptului de teatru lectură, cu scopul de a pătrunde în structura pe care o avansează, ci ne propunem să prezentăm un act artistic cu valoare de experiment. Mai întâi de toate, după cum am amintit anterior, teatrul lectură poate fi descris ca un performance în care actorii citesc un text dramatic în fața publicului, fără a se folosi de decoruri sau costume, iar acțiunea se poate desfășura în locații dintre cele mai diverse, dar păstrându-se un cadru cultural. De exemplu: săli de teatru studio, biblioteci, cafenele literare, săli ale unor muzee sau diferite locuri unde se desfășoară evenimente culturale. Repertoriul poate include atât lucrări clasice, cât și texte contemporane, cu scopul, nu doar de a aduce un text la viață, ci și cu intenția de a oferi spectatorilor oportunitatea de a intra în contact cu arta interpretativă teatrală prin cuvântul rostit, mai bine spus prin ascultare. Raportându-ne la cele afirmate, se distinge foarte clar că această formă de exprimare aduce actorul în contact vizual cu publicul, dar, în același timp, pune accent exclusiv pe cuvintele autorului și pe performanța lor în interpretare. Într-un astfel de spectacol, atenția publicului va fi concentrată, nu pe elemente vizuale sau efecte speciale ca în teatrul dramatic, ci pur și simplu pe esența textului și pe modul în care actorul îi dă viață, aspect care dezvăluie o apropiere de reprezentarea radiofonică.

Pentru a înțelege mai bine și a putea încadra în timp această formă de exprimare artistică, cercetarea propune o întoarcere în istorie, când lecturarea unui text dramatic a fost o îndeletnicire sporadică, însă cu anumite semnificații în diverse culturi. Înainte de apariția teatrului modern, citirea unor piese de teatru în fața unui public sau a unei audiențe restrânse era o practică obișnuită, după care, în perioada renascentistă, textele dramatice erau adesea citite și discutate înainte de a fi puse în scenă, din dorința de a pregăti publicul pentru o interpretare live, poate. La fel ca și în cazul pieselor literare, teatrul de lectură avea un caracter informal, fiind în general mai degrabă o practică educativă sau un mijloc de a înțelege mai bine profunzimea unui text literar.

Raportându-ne la cele menționate mai sus, se mai susține afirmația *teatrul lectură – hibrid între două forme de manifestare artistică*? Mai mult, având în vedere că radioul are o istorie mai nouă decât lecturarea textelor dramatice, cum se justifică întrebarea de cercetare?

Dezbaterea ce urmează va urmări formularea unui răspuns. În acest sens, vom recurge la o serie de comentarii și argumente, dovezi care au la bază un scurt istoric al teatrului lectură și experimentul concretizat prin intermediul textului *Priveghi pe muzică de Chopin și Beyonće* de Ion Bogdan Martin, regia Otilia Huzum.

Revenind la o perioadă mai recentă, în secolul al XX–lea, teatrul de lectură a evoluat sub mai multe forme. Mai precis, după cel de-al Doilea Război Mondial, s-a intensificat interesul dedicat lecturării pieselor de teatru, propunând o abordare mai artistică și mai experimentală. În multe cazuri, lecturile nu urmăreau înlocuirea montărilor clasice, ci prezentau dorința de a le explora înțelesurile și a le aduce în fața publicului, cu scopul de a fi cunoscute sau pentru încurajarea dialogurilor dintre autori, actori și auditoriu. Lecturile publice, ale unor texte nepublicate sau lucrări semnate de unii dramaturgi contemporani, au fost prezentate publicului într-o manieră informală, în cadrul teatrelor sau a unor festivaluri, din dorința de a testa gustul publicul sau interesul lui față de respectiva opera scrisă. Un fel de evaluare a reacțiilor față de conținutul informațional și cel afectiv al operei dramaturgice, cu scop hotărâtor în decizia unei viitoare producții. Judecând lucrurile din acest punct de vedere, considerăm că teatrul lectură poate fi interpretat ca o formă de manifestare artistică hibridă.

Dacă facem referire la faptul că textul joacă un rol central, dar sunt eliminate elementele vizuale tipice unei producții teatrale dramatice, observăm cum cuvintele devin un instrument puternic de evocare a imaginii și a atmosferei. Spre deosebire de producțiile tradiționale de teatru, unde o mare parte din impactul spectacular provine din decoruri, costume și mișcări scenice, în teatrul de lectură totul depinde de claritatea și puterea cuvintelor, actorii fiind obligați în a-și exprima trăirile prin voce și ritm, creând imagini în mintea spectatorilor prin simpla rostire a textului. Prin raportare la cele menționate, se distinge foarte clar o asemănare cu teatrul radiofonic, unde ascultătorii pot experimenta povestea prin intermediul cuvintelor, în cadrul unui adevărat spectacol auditiv.

În acest univers sau context, glasul actorului devine un factor crucial, deoarece vocea și intonația sunt utilizate pentru a adânci sensurile textului. Interpretul trebuie să aibă capacitatea de a transmite prin cuvinte complexitatea emoțiilor, conflictele interioare ale personajului

și dinamica relațiilor dintre personaje. Totul se desfășoară sub aura provocărilor, căci artistului nu-i este permis ajutorul oferit de gesturi ori mimică, ci exclusiv se bazează pe forța cuvântului. Aici, cumva, în studiul sau experimentul nostru, ne-am depărtat de regula avansată, iar studenților anului I master, li s-a permis accesul la gesturi, mimică și chiar acțiune, dar totul cu moderație. S-a mers doar în direcția de sugestie, de schiță, fără a intra pe tărâmul regulilor descrise de teatrul dramatic. Ideea a fost o hotărâre ad–hoc și a survenit din dorința de eliberare a creației care era încorsetată în interiorul actorului și care cerea a fi dezvăluită publicului. Granița dintre teatrul dramatic și cel radiofonic nu a fost sub nici o formă încălcată, ci doar, pur și simplu, limbajul corporal și-a făcut simțit prezența, într-un mod care să nu declanșeze în spectator ideea că ar viziona o producție în sine.

Teatru lectură, *Priveghi pe muzică de Chopin și Beyonće* de Ion Bogdan Martin, regie Otilia Huzum, fotografii din timpul spectacolului, realizate de Otilia Huzum.

Din suportul fotografic se poate distinge clar un aspect important – atenția acordată textului în sine, fapt care ne depărtează de teatrul dramatic; suportul scris nu a fost memorat. Deci, interpreții lecturează scenariul, dar, în același timp, și participă activ la acțiunea scenică prin intermediul limbajului corporal. Simbioza rezultată nu poate fi

decât o etalare a unei dimensiuni artistice semnificative, care așază publicul în postura de a aprecia un text literar, însoțit de gesturi sau acțiuni simple. Relația cu publicul rămâne una mult mai intimă decât în cazul producțiilor teatrale tradiționale, dacă ne gândim la absența barierelor fizice impuse uneori de decor sau de scene mari; actorii fiind mai aproape de public pot interacționa cu el într-o manieră mai directă. Totodată, invită pe spectatori să se concentreze asupra textului interpretat și să-și imagineze propriul film mental, fără a fi direcționați de elementele vizuale ale spectacolului.

Varianta – teatru lectură aduce numeroase avantaje. Întâi de toate este o formă de artă accesibilă, ce necesită mai puține resurse financiare decât producțiile teatrale complete, ceea ce o face permisivă în teatre mici sau independente. Mai putem adăuga posibilitatea de a pune în valoare texte mai puțin cunoscute, fapt care favorizează dramaturgii emergenți și oferă oportunități de dezvoltare pentru actori și regizori. Este și cazul experimentului nostru. A avut buget zero, iar sala am primit-o prin sponsorizare. Dacă ne gândim la mesajul acestei forme de exprimare și la rolul teatrului în societate, avansăm, cu toată convingerea, rolul educativ, deoarece tinerii au acces mult mai ușor la complexitatea literaturii și dramaturgiei și la mesajele conținute de textele propuse. Evident, există și provocări sau neajunsuri. Să zicem că ar exista riscul ca actorii să pară mai puțin angajați din punct de vedere fizic, iar publicul să nu fie captivat, ca în cazul pieselor montate clasic, unde există o mulțime de stimulente vizuale. Însă, tocmai această concentrare pe cuvânt și interpretarea lui vocală poate reprezenta o provocare extraordinară și o oportunitate de aprofundare a relației dintre actor – text – spectator, lucru pe care l-am constatat pe parcursul întregii desfășurări a experimentului nostru teatral.

Concluzii

Concluzionăm că arta teatrală, sub orice forma ar veni ea, dramatică, radiofonică sau lectură, trebuie să se bazeze pe conflict (intern sau extern), pe tensiune emoțională (spectacolul dramatic trebuie să fie încărcat de emoție și intensitate, iar spectatorii sunt invitați să trăiască povestea scenică împreună cu personajele), pe personaje complexe (cu puternice conflicte interioare și evoluții semnificative) și pe finalul inevitabil sau deznodământ (de preferință unul memorabil sau tulburător care să reflecte natura conflictelor umane).

Teatrul dramatic este etalonul sau reperul celorlalte forme de exprimare actoricească. Este structura de la care se pleacă în marea aventură a cercetării în vederea cunoașterii. Fiecare formă de manifestare artistică își propune transmiterea emoțiilor prin intermediul cuvântului și, implicit, a inflexiunilor vocale. Astfel, puterea cuvântului rostit devine vehicul de comunicare între actor și spectator. Cu sau fără efectele vizuale ori scenografice, artistul trebuie să adâncească semnificațiile textului, iar spectacolul, fie că este de teatru dramatic, radiofonic sau lectură, oferă publicului ocazia de a se conecta profund cu textul literar și de a descoperi mesaje, idei, semnificații și emoții.

BIBLIOGRAFIE

BROOK, Peter, 1997. *Spațiul gol*; trad. în limba română de Marian Popescu. București: Unitext.

HUZUM, Otilia, 2012. *Actorul și Arta vorbirii scenice*; Râmnicu Vâlcea: Conphys.

MARIN, Bogdan Ion, 2019. *Priveghi pe muzică de Chopin și Beyonće;* manuscris.

STANISLAVSKI, Sergheevici Konstantin, 1951. *Munca actorului cu sine însuși*; trad. în limba română de Lucia Demetrius și Sonia Filip. București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă.

© Otilia Huzum, 2025. Acest articol este distribuit sub licența Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY).